

EDUSKUNNAN VASTAUS 215/2004 vp

Hallituksen esitys laeiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain sekä eräiden aikaisempia luopumisjärjestelmiä koskevien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain sekä eräiden aikaisempia luopumisjärjestelmiä koskevien lakien muuttamisesta (HE 192/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 11/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 20 §:n edellä oleva väliotsikko, 20 ja 21 § sekä 25 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 20 § laeissa 1163/1999 ja 1326/1999 sekä 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään lakiin uusi 20 a ja 21 a § sekä 31 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Luopumistuen hakeminen ja myöntäminen

20 §

Luopumistukea on haettava ennen 15 §:ssä tarkoitettua luopumista.

Hakijan on liitettävä allekirjoittamaansa hakemukseen osapuolten allekirjoittama luovutuskirjan luonnos tai esisopimus sekä 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa tai 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu luovutuksensaajan allekirjoittama sitoumus ehdollista päätöstä varten.

Luopumistukea on haettava ja 2 momentissa tarkoitettut sitoumukset on annettava eläkelaitoksen hyväksymällä lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä selvitys luopumisen kohteena olevan tilan omistusoikeudesta ja pinta-alasta sekä sukupolvenvaihdosluovutuksessa selvitykset luovutuksensaajan ammattitaidosta ja tuloista, luopumisen kohteena olevan maatilan taloudellisesta elinkelpoisuudesta ja ympäristöstä, hygieniasta ja eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten noudattamisesta. Eläkelaitos voi edellyt-

tää hakemukseen liitettäväksi muitakin hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä.

Jos luopuminen on tapahtunut viimeistään vuonna 1999, luopumistukea on haettava viimeistään 15 päivänä tammikuuta 2000.

20 a §

Luopumistukihakemus sekä 9 ja 10 §:ssä tarkoitettut sitoumukset on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka toimialueella maatila sijaitsee, taikka eläkelaitokselle tai sen valtuuttamalle asiamiehelle.

Jos hakemus on toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle taikka eläkelaitokselle tai sen asiamiehelle, hakemus on viivytyksettä siirrettävä asianomaiselle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on toimitettava hakemusasikirjat lausuntoineen luopumistuen saamisen edellytyksistä eläkelaitokselle.

Luopumistukihakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut 1 momentissa mainitulle hakemuksen vastaanottajalle.

Jollei luopumistuen hakija kehoituksen saatuaan hänelle määrättyssä kohtuullisessa ajassa toimita kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai eläkelaitoksen pyytämää hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä, hakemus katsotaan tehdyksi kuitenkin vasta silloin, kun hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys on saapunut sille, joka sitä on pyytänyt.

Tarkempia säännöksiä luopumistuen hakemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Eläkelaitoksen on ratkaistava luopumistukihakemus viivytyksettä saatuaan tarpeelliset lausunnot ja selvitykset.

Jos päätös tehdään luovutuskirjan luonnoksen tai esisopimuksen perusteella, eläkelaitoksen antamassa ehdollisessa päätöksessä on mainittava kaikki luopumistuen myöntämistä koskevat ehdot. Päätökseen on sisällyttävä ehto, että hakijan on toimitettava luonnosta tai esisopimusta vastaava lopullinen luovutuskirja tai niiden jäljennös eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

den jäljennös eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu ehdollinen päätös raukeaa, jos luonnosta tai esisopimusta vastaavaa lopullista luovutuskirjaa tai niiden jäljennöstä ei ole määräajassa toimitettu eläkelaitokselle.

Kun hakemus ratkaistaan tämän pykälän 2 momentissa säädetyin tavoin ehdollisena, pidetään 4 §:ssä tarkoitettua edellytystä arvioitaessa luopumishetkenä sitä ajankohtaa, jona luopumistukea on haettu. Luopumistuen suuruuden määrittämistä varten tuen alkamisajankohtana pidetään sen kalenterikuukauden alkua, jonka aikana ehdollinen päätös annetaan.

21 a §

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja.

Luopumistuen alkamista koskevan päätöksen antamisen yhteydessä eläkelaitoksen on toimitettava myös 9 ja 10 §:ssä tarkoitettulle luovutuksensaajalle sitoumusten täyttämistä varten tieto siitä, kuinka kauan luopujalle tullaan maksamaan luopumistukea. Jos luopumistuen maksu pysyvästi lakkaa ilmoitettua aikaisemmin, eläkelaitoksen on niin ikään ilmoitettava asiasta luovutuksensaajalle.

Siinä tapauksessa, että hakemus hylätään sen jälkeen, kun luopuminen on 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla tapahtunut, 9 tai 10 §:ssä tarkoitettun sitoumuksen antaneelle luovutuksensaajalle on päätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen ilmoitettava, ettei annettu sitoumus sido häntä.

25 §

Luopumistuen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä tässä pykälässä säädetyissä tapauksissa on voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 4 c §:n 6 momentissa ja 18 §:n 5 momentissa

säädetään. Luopumistuki voidaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisista tämän lain mukaisen tuen tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeen eristä.

31 §

Aiheettomasti maksettu luopumistuki on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä sääde-

tään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain säännöksiä saatavan vanhentumisesta sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kyseinen saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhennu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 31 päivänä joulukuuta 1994 annetun asetuksen (1583/1994) 17—19 §, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 369/2000.

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 26 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 26 §:ään uusi 3 momentti ja 30 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

26 §

Eläkkeen takaisinperintään tämän pykälän nojalla sovelletaan, mitä 30 §:n 3 momentissa säädetään.

30 §

Aiheettomasti maksettu eläke on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen kat-

keaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain säännöksiä saatavan vanhentumisesta sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kyseinen saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhennu tämän lain

voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun asetuksen (1326/1990) 8 §:n 2 momentti.

Laki

maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1330/1992) 27 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

27 §

Aiheettomasti maksettu luopumiskorvaus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäättöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäättöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain säännöksiä saatavan vanhentumisesta sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kyseinen saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhennu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 23 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1468/1992) 11 §:n 2 momentti.

Laki

luopumiseläkelain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 24 §, sellaisena kuin se on laissa 1180/2003, seuraavasti:

24 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumiseläkkeestä on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 9 §:ssä, 10 c §:n 1 momentissa, 16 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2, ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa sekä 18, 19, 19 b—19 d, 19 f, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16, 16 a—16 c, 17, 17 a—17 h, 18 ja 19 b §:ssä sekä 19 c §:n 1 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan 29 päivänä maaliskuuta 1974 annetun luopumiseläkeasetuksen (258/1974) 13 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 1306/1990.

Sovellettaessa tämän lain 24 §:ää noudatetaan, mitä työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1332/2003) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2004
